

'Biases' in cognitieve verwerking bij rook verslaving: Neurobiologische correlaten

Gepubliceerd: 14-07-2008 Laatste bijgewerkt: 07-05-2024

Project 1: Het in kaart brengen van de neuro-anatomische correlaten van de aandachtsbias in nicotine verslaafden, middels fMRI. Project 2: Het onderzoeken of deze aandachtsbias afhankelijk is van dopamine afgifte in het mesolimbisch systeem door...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON32053

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

'Biases' in cognitieve verwerking bij rook verslaving: Neurale correlaten

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

Rook afhankelijkheid, Rook verslaving

Aandoening

Verslaving

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Erasmus Universiteit Rotterdam

Overige ondersteuning: NWO

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Aandachtsbias, dopamine, fMRI, Nicotine verslaving

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire onderzoeksvariabelen in deze studie zijn de hersen activiteit in de verschillende gebieden van het brein in reactie op de aandachtstaken en de daarbij behorende gedragsmaten (reactietijden). Deze studie zal beëindigd worden zodra alle 80 deelnemers geïnccludeerd en succesvol getest zijn.

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Gedrag kenmerkend voor verslaving, zoals roken, wordt geassocieerd met een speciale manier van verwerking van drug gerelateerde stimuli. Men heeft bijvoorbeeld meer aandacht voor stimuli die iets te maken hebben met roken dan voor andere relevante stimuli. Dit wordt ook wel een 'aandachtsbias' genoemd. Van de aandachtsbias wordt gedacht dat deze een causaal effect heeft op drug gebruik en terugval na een stop-poging. Op dit moment is er nog weinig bekend over de neurobiologie van deze aandachtsbias. Er zijn voorlopige aanwijzingen dat drug gerelateerde stimuli bij verslaafden andere activatiepatronen in het brein ontlokken dan niet drug gerelateerde stimuli. Dit suggereert dat deze stimuli anders en wellicht sterker verwerkt worden. Meer gedetailleerde kennis over de neurobiologie van de aandachtsbias kan leiden tot de ontwikkeling van betere behandelingen voor verslaving. Daarom wordt de neurobiologie van aandachtsbias in deze studie uitvoerig onderzocht in twee, elkaar aanvullende, projecten.

Doel van het onderzoek

Project 1: Het in kaart brengen van de neuro-anatomische correlaten van de aandachtsbias in nicotine verslaafden, middels fMRI.

Project 2: Het onderzoeken of deze aandachtsbias afhankelijk is van dopamine

afgifte in het mesolimbisch systeem door gebruik te maken van farmacologische fMRI met een dopamine manipulatie.

Onderzoeksopzet

In het eerste project ondergaan deelnemers een fMRI scan. Tijdens deze scan maken deelnemers twee taken die de aandachtsbias meten zodat de neurocorrelaten van deze bias in beeld gebracht kunnen worden. In het tweede project krijgen wordt de hoeveelheid dopamine in het brein gemanipuleerd met behulp van een dubbel-blind gerandomiseerd cross-over design. In beide sessies krijgen deelnemers ofwel 2 mg haloperidol ofwel placebo voordat ze de fMRI scan ondergaan waarin ze de twee aandachtstaken uitvoeren. In beide projecten vergelijken we 20 rokers met 20 niet rokers. Deelnemers mogen vanaf 24 uur voor deelname geen alcohol drinken en vanaf 3 uur voor deelname niet meer roken.

Inschatting van belasting en risico

fMRI is een veilige en niet invasieve manier om hersenactiviteit te meten. Deelnemers moeten stil liggen in de scanner en worden blootgesteld aan het lawaai van de scanner. Echter, al het mogelijke zal gedaan worden om het voor de deelnemers zo comfortabel mogelijk te maken. Eerdere studies laten zien dat een eenmalige dosis 2mg haloperidol veilig en zonder bijwerkingen gebruikt kan worden in een onderzoekssetting.

Contactpersonen

Publiek

Erasmus Universiteit Rotterdam

Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
NL

Wetenschappelijk

Erasmus Universiteit Rotterdam

Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Ondertekend toestemmings formulier

Leeftijd tussen de 18 en 55 jaar oud

Het roken van minstens 15 sigaretten per dag voor rokers / Niet meer dan 3 sigaretten
gerookt gedurende hun leven voor niet-rokers

Rechtshandig

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

fMRI contra-indicaties

Aanwijzingen voor psychopathologie

Het gebruik van psycho-actieve medicatie

Regelmatig gebruik van andere drugs dan nicotine

Claustrofobie

Zwangerschap

Voor project 2: contra-indicatie voor toediening eenmalige lage dosis haloperidol

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Onderzoeksmodel:	Cross-over
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Dubbelblind
Controle:	Placebo
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	01-03-2009
Aantal proefpersonen:	80
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	14-07-2008
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Rotterdam)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL22250.078.08